

Examination of Songs in Primary and Secondary School Music Textbooks in Terms of Musical Elements (1996-2016)

Burak Ertekin, ORCID ID: 0000-0001-6655-571X

Engin Gürpınar, İnönü University, ORCID ID: 0000-0002-2473-1823

Onur Zahal, İnönü University, ORCID ID: 0000-0003-0702-9159

Abstract

In this research, a general evaluation was made of the music course student workbooks taught in the second stage of primary education, that is, the department described as secondary school, between the 1996-1997 academic year and the 2015-2016 academic year, and the school songs included in the textbooks taught between these years; Their tonal and modal structures, tone diversity, procedural diversity and distribution according to topics have been revealed. During the research process, the literature was scanned. The textbooks taught between the specified years in the second stage of primary education affiliated with the Ministry of National Education were accessed, and the contents of the textbooks were classified according to the situations determined above. According to the results of the research, The highest number of school songs are in the 7th grade textbook, and more than half of the existing songs are tonal ; The majority of this tonal structure is made up of the major tonality and the tone is C (do) major; Almost all of the songs with maqam content consist of simple maqams, from the 1996-1997 program to the 2007-2016 program, the number of school songs in the Hüseyini maqam gradually decreased, while the number of school songs in the Hicaz maqam increased. While the number of songs with correct, simple rhythms decreased, the number and rate of songs with irregular rhythms increased; When we look at the diversity of tonal and maqam structures of the songs, it has been determined that the number of songs with tonal structure decreased significantly from the 1996-1997 program to the 2007-2016 program. There was a remarkable increase in the number and ratio of songs with maqam structure.

Keywords: *Music, Music Education, School Song, Program, Music Program*

Suggested Citation

Ertekin, B., Gürpınar, E., Zahal, O. (2024). Examination of Songs in Primary and Secondary School Music Textbooks in Terms of Musical Elements (1996-2016). *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 25(1), 234-255. DOI: 10.17679/inuefd.1394525

This article was produced from the master thesis of the first author, which was accepted by Inonu University Institute of Educational Science in June 2018

Inonu University
Journal of the Faculty of
Education
Vol 25, No 1, 2024
pp. 234-255
DOI
10.17679/inuefd.1394525

Article Type
Review Article

Received
22.11.2023

Accepted
27.03.2024

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In the research, a general evaluation of the school songs included in the music course student workbooks taught in the 4th and 8th grades of secondary education affiliated with the Ministry of National Education was made between the academic years 1996-1997 and 2015-2016, and the lessons taught between these years were evaluated. Children's songs in the content of his books; tonal structures, tone numbers, modal structure and makam names, procedural diversity, and subject distribution have been determined. The "General Survey" method, one of the research methods, was used in the research. During the research process, the literature was scanned. The textbooks taught in the 2nd stage of primary education affiliated with the Ministry of National Education between the specified years were accessed, and the contents of the textbooks were classified according to the situations determined above. During the classification process, the data was divided into designated subheadings. In the findings of the research, The highest number of school songs in terms of quantity is in the 7th grade textbook, more than half of the songs in its content are tonal, and the majority of this tonal structure is made up of C major tonality; school songs with a maqam structure are simple in structure and have a maqam in the Huseyni maqam; When we look at the procedural structure of school songs, it is seen that 4/4 procedural measures are mainly used, but when compared in terms of the revised music programs between the 1996-1997 academic year and the 2007-2016 academic year; It is seen that there is a significant decrease in the number and diversity of school songs with tonal structure in the 4th and 8th grade music course student workbooks, while the number of simple-structured rhythms decreases, the number of irregular-structured rhythms increases, in addition to the decrease in the number of works in the Huseyni maqam existing within the maqam.

Purpose

This research, school songs in the 4th and 8th grade music course student workbooks of the Ministry of National Education between the 1996-1997 and 2015-2016 academic years; tonal and modal structures is aimed to determine the distribution according to procedural structures and subjects.

Method

General Survey Model was used in this research. The study population of this research consists of the music course student workbooks taught in the second level of primary education affiliated to the Ministry of National Education. The sample consists of the music course student workbooks taught between the 4th and 8th grades in the second level of primary education between 1996-1997 academic years and 2015-2016 academic years. The data obtained as a result of the scanning were processed into the database with Excel and SPSS 23 package programs, and the results were created graphs and tables using the Excel program.

Findings

When school songs are examined according to the year variable, it is seen that the most school songs were in 2001, with a rate of 23% (751), while the year with the fewest songs with a rate of 1% (18) was 2007; When we examine school songs in terms of grade, it is found that the highest number of songs are 7th grade with 27% (862); It was observed that the least school song was in the 4th grade with a rate of 12% (380). When examined in terms of the subject variable, it was determined that most works were non-verbal works with a rate of 18% (577). When examined in terms of the meter variable, it was determined that 39% of the school songs (1272) were in 4/4 rhythm, while the number of irregular meter rhythms was low. When school songs are examined in terms of tonality, it is seen that 66% of the tonal works are tonal, 32% are maqam, and 3% are triphonic. It has been determined that more than

half of the school songs are in major tones, with a rate of 66%, and the tone is C major, with a rate of 45%. When school songs are examined in terms of maqam structure, it is seen that 94% of them have a simple structure, while in terms of maqam, they are found to be mostly in the Hüseyni maqam with a rate of 40% (480). When school songs were compared between the 1996-1997 academic years and the 2007-2016 academic years according to the revised music lesson programs, they decreased in number and proportion in the second stage of primary education classes when examined in terms of subject, the works on certain subjects decrease in number, when examined in terms of procedure, the works written in simple structures decrease in number, the works written in irregular meter patterns increase in number, and school songs are noted in changing programs in terms of tonality and number of modes. It is seen that the number of works with C major tone is higher in both programs, the works with simple structures in terms of maqam structure are predominant in both programs, and the school songs in Hüseyni maqam decrease proportionally and numerically. In contrast, the school songs in Hicaz maqam are seen to be decreasing in number. It has been determined that there is an increase in the rate and numerical quantity of songs.

Discussion & Conclusion

In this section, the results obtained from the research findings are presented and discussed with support from the literature. Within the scope of the research, 3241 school songs included in the music course student workbooks taught in the 4th and 8th grades of the Ministry of National Education between the 1996-1997 and 2015-2016 academic years were examined. In Sağır's (2002) study, he analyzed 4493 school songs with repetition and 2551 without repetition, which were used in music education after the declaration of the republic, and Göher (2006) analyzed 1000 Turkish and 1000 Western children's songs in his study. In the research, they were classified according to year, class, subject, meter, structure, tone names, modal structure, and names. Sağır (2002) classified the post-republican years into tens and compared school songs sociologically, while Göher (2006) examined and classified the school songs on different topics such as tessitura and intervals. While Kalaycı (2008) examined the monophonic and polyphonic status of school songs, Aktaş (2008) presented an analysis of different situations, such as the suitability of school songs for children's language development. It was observed that the 3241 school songs examined in the study were predominantly in major tonality. In addition, this situation was found to exist in the studies of Sağır (2002) and Göher (2006). In terms of tone, research shows that school songs are composed in the C major key. When the studies were examined in terms of meter, it was determined that most school songs were composed in 4/4 rhythm. When examined in other studies in terms of modal structure, it was seen that there were school songs with a simple structure, and it was concluded that school songs were composed in the Hüseyni maqam. Considering the subject of the research, the school songs in music course student workbooks, it has been determined that they convey the themes of love for the Homeland, Flag, Family, and Nature to the students. Unlike these studies, Bilgin's (2009) study examined the lyric-melody harmony of school songs with a five-point Likert survey developed for primary school students based on variables such as age, gender, and frequency of internet, TV, and radio usage and with teachers' opinions.

In the research, it was found that between 1996-2006 and 2007-2016, the number of syncopated school songs in the primary school 4th and 8th-grade music course student workbooks affiliated with the Ministry of National Education was less than the number of simple rhythmic works, but it increased in number as the programs changed; There are more major works in tonality than school songs with minor keys; It has been determined that maqam-structured school songs are less in number than tonal works and that there is a remarkable decrease in the diversity of tones and maqams in the primary school music course student workbooks examined within the scope of revised music programs. In addition, it was

determined that there were no theory and maqam series studies required for teaching. In addition, when we look at the class distribution of school songs between the years examined, it is seen that the distribution of school songs between classes is not balanced; the number of school songs without words is very numerous; It was observed that the number of school songs decreased significantly in quantity according to the changing music programs between the years examined.

İlköğretim ve Ortaokul Müzik Ders Kitaplarındaki Şarkıların Müzikal Ögeler Bakımından İncelenmesi (1996-2016)

Burak Ertekin, ORCID ID: 0000-0001-6655-571X

Engin Gürpınar, İnönü Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-2473-1823

Onur Zahal, İnönü Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0003-0702-9159

Öz

Bu araştırmada, 1996-1997 eğitim-öğretim yılı ile 2015-2016 eğitim-öğretim yılları arası ilköğretim ikinci kademe yani ortaokul olarak nitelendirilen bölümde okutulan müzik dersi öğrenci çalışma kitaplarının genel bir değerlendirmesi yapılmış olup bu yıllar arasında okutulan ders kitaplarının muhteviyatında bulunan okul şarkılarının; tonal ve makamsal yapıları, ton çeşitliliği, usul çeşitliliği ve konulara göre dağılımları ortaya çıkarılmıştır. Araştırma sürecinde, alan yazın taranmış Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim ikinci kademe, belirtilen yıllar arasında okutulan ders kitaplarına ulaşılmış, ders kitaplarının içeriği yukarıda belirlenen durumlara göre tasnif edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre; okul şarkılarının sayısı olarak en fazla 7.sınıf ders kitabında olduğu, mevcut şarkıların yarısından fazlasının tonal yapıda olduğu; bu tonal yapının büyük kısmını da majör tonalitenin oluşturduğu ve ton olarak da C (do) majör tonunda olduğu; makamsal içerikli şarkıların tamamına yakının ise, basit makamlardan meydana geldiği, 1996-1997 programından 2007-2016 programına doğru, hüseyni makamındaki okul şarkıları sayısının gittikçe azalırken, hicaz makamındaki okul şarkılarının sayısının arttığı, şarkıların usullerine bakıldığında ise yine 1996-1997 programından 2007-2016 programına doğru, basit usullü şarkıların adedi azalırken, aksak ritimli usullerin sayısı ve oranında artış olduğu; şarkıların tonal ve makamsal yapılarının çeşitliliğine bakıldığında ise, 1996-1997 programından 2007-2016 programına doğru tonal yapıları belirgin olarak azaldığı, makamsal yapıları şarkıların ise, sayısı ve oranlarında dikkate değer bir artış olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Okul şarkısı, Program, Müzik Programı

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 25, Sayı 1, 2024
ss. 234-255

DOI
10.17679/inuefd.1394525

Makale Türü
Derleme Makalesi

Gönderim Tarihi
22.11.2023

Kabul Tarihi
27.03.2024

Önerilen Atıf

Ertekin, B., Gürpınar, E., Zahal, O. (2024). Examination of Songs in Primary and Secondary School Music Textbooks in Terms of Musical Elements (1996-2016). *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 234-255. DOI: 10.17679/inuefd.1394525

Bu makale birinci yazarın İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından Haziran 2018 tarihinde Kabul edilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

İlköğretim ve Ortaokul Müzik Ders Kitaplarındaki Şarkıların Müzikal Öğeler Bakımından İncelenmesi (1996-2016)

1. Giriş

Lavignac (1939), müziği bir lisan, sanat ve ilim dalı olarak ifade etmiş, bu üç daldan ele alındığında müziğin insan hayatındaki kıymetinin önemi belirgindir. Çocukların istenilmeyen davranışları ilk çocukluk evrelerinde edindiklerini ve müziği de kötü öğrenmelerinin bu evrede olduğunu açıklamıştır. Bowman (2002) ise müzik eğitimini, öğrencilerin müzikal ilerlemelerine etkin bir süreç olarak ifade etmiş, müzik eğitimine tabi olan bir birey müziğin değerini anlama, müzikal yaratım ve müziksel tecrübelerini anlamlı bir yapıya dönüştürme gibi tutumları kazandığı bir süreç olarak açıklar. Diğer taraftan ise Fiske (1999), müzik eğitiminde olan bireyler, çeşitli alanlarda da başarılı olduklarını, bireyin diğer gelişimsel sürecinde olan alanlara almış oldukları müzik eğitiminin faydalı olduğunu açıklamıştır. Standley'in (1996) meta-analiz çalışmasında (n=98), müziğin; çocuklar ve yetişkin bireyler üstünde hem okul hem de okul dışındaki hayatlarındaki öğrenme ve tutum gelişimlerinde çok önemli olduğunu vurgulanırken, Lamont'un (1998) araştırmasında ise okuma ve matematik başarısında müzik eğitiminin önemli olduğu kanısına varılmıştır.

Müzik eğitimini Uçan (2005, s. 30), "kendi yaşam tecrübesiyle istendik olarak bireye muayenen müziksel tutumları kazandırma" olarak açıklar. Uçan'a göre müzik eğitimi üç ana türe ayrılmıştır.

- Genel Müzik Eğitimi
- Özengen Müzik Eğitimi
- Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi; müzik alanının bütünü, bir kolunu veya dalını, o bütün, kol veya dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen veya seçmek isteyen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olan ve dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlayan bir türdür. Genel olarak örgün eğitim kurumlarında gerçekleştirilir. Genellikle ilköğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak ortaöğretimde belirginleşir ve yükseköğretimde kesin biçimini alır (Uçan, 2005, s. 32-33).

1870'de müzik eğitimi İstanbul Musiki Muallim Mektebi'nde başlayıp, 1944'de günümüze Lise adını alarak gelen İdadiler de "gına" ismiyle müzik eğitimi verilmeye başlamıştır. 1924'de O.Zeki Üngör'ün çabası sonucu Ankara'da açılan Musuki Muallim Mektebi, müzik eğitiminde gelişmelerin öncüsü olmuş ve "Türk Beşleri" olarak nitelendirilen N. K. Akses, H. F. Alnar, A. A. Saygun, U. C. Erkin, C. R. Rey, Türk müziğinin evrenselleşmesinde öncü olmuş, batı müziği yapısıyla besteledikleri şarkı ve çok sesli türkülerle "Türk Okul Müziği" repertuarını da kurmaya başlamışlardır. Okul şarkılarına Musa Süreyya, A. Muhtar Ataman, Zeki Üngör, Halil Bedii Yönetken gibi önde gelen besteciler yön vermişlerdir. 1950 yılından sonra Halk müziği ezgileri okul müziğinde yerini almış, 1960'da ise Halk müziği temelli yeni müzik eğitimi benimsenmiştir. Muammer Sun, Yalçın Tura, Saip Egüz, Salih Aydoğan gibi besteciler besteledikleri şarkı, çocuk müzikleri ve kitaplarıyla müzik eğitimi dağarcığına çok sayıda eser kazandırmışlardır (Sağır, 2002).

1.1. Şarkı Formu

Şarkı bireylerin kendini, güfte ve besteyle ifade etme araçlarından biridir. Genelde 2 ile 4 dakika arasında bir zaman diliminde güfte ve beste yapısıyla eserlerin de ana kaynağını ve anlatım özgürlüğünü ifade etme şeklini oluşturur (Yurga, 2005). Şarkı; Öztuna'ya (2000) göre, batı müziğinin form ve yapısı bakımından hemen hemen Türk müziğinin şarkı ve türkü çeşitlerine denk gelen yapı. Söz ile müziğin harmanlandığı, öz ve küçük eser formu, olarak açıklanır.

1.2. Okul Şarkıları

Yönetken'e (1952) göre, "Okul şarkısı, ister özüne mahsus olsun, isterse evrensel bir şarkı veya halk müziği melodisi olsun, çocukların psikolojik ve beğeni duygusuna ithafen olmak zorundadır (Say, 1996). Göher (2006) çocuk şarkılarını müzik sevgisini aktaran ve müzik yeteğini ilerleten, aynı zamanda da topluluk kuralları, ulusal değerleri aktaran, bireysel gelişimine destek veren, oyunlara katılım sağlayan, çocuklara sevinç veren, bireysel ve bireyler arası iletişimi sağlayan, bilhassa da çocukluk evrelerinde bilişsel, lisan gelişimine önemli katkısı olan bir araç olarak açıklar. Byrum, (1993) şarkı yoluyla çocuk duygu ve düşüncelerini anlatabilir. Çocuk şarkıları, eğlenceli olmakla aynı zamanda ileri seviye müzik kabiliyetine sahip çocukların fark edilmesini sağlayabilir. Kendine güven, yaratıcılık gibi maharetleri çocuğa şarkı öğretme yoluyla kazandırılabilir olarak açıklamıştır.

Eğitim müziği alanında kullanılan çocuk şarkıları dörde ayrılır (Sun ve Seyrek, 1998, s. 26-28):

a. Aktarma Şarkılar: Ezgisi yabancı, sözleri Türkçe olan şarkılara "aktarma şarkılar" denir. Aktarma şarkıların ezgileri genellikle (Alman, İngiliz, İtalyan, Fransız vb.) bazı Avrupalı halk toplumların halk müziği ve okul müziği ezgileri arasından alınmaktadır (Sun ve Seyrek (1998, s. 26). Modiri (2012:28) ise "Ezgisi yabancı, sözleri Türkçe olan şarkılardır" diye açıklamıştır.

b. Öykünme Şarkılar: Türk okul müziği bestecilerinin yarattığı, kaynağını başka toplumların müziklerinden alan okul şarkılarına "öykünme şarkılar" denir. Batı müziğinin majör-minör dizileri ve ölçüleri içinde, batılı toplumların estetik anlayışına ve beğenisine özenilerek Türk besteciler tarafından yapılmış fakat yapısıyla ve özülle Türk halkına yabancı olan şarkılardır. (Sun ve Seyrek, 1998, s. 26)

c. Anonim Şarkılar: "Halk Türküleri" deyişi ile ne anlatılmak istendiği bellidir. Halkımızın yüzyıllar boyunca yarattığı, beğenisinin ve zamanın süzgecinden geçirerek yaşattığı, dizileri ölçüleri yapısı-özü-sözü-duyarlığı ve her şeyiyle kendisinin olan türkülerdir. Bölgelere göre "Horon Türküsü", "Zeybek Türküsü", "Halay Türküsü", "Bar Türküsü", "Karşılama Türküsü", çoğu yerde de yalnızca "Türkü" diye anılan sözleri bin bir konuya açılan, Türk halkının, içine kendisini koyduğu yaratmalardır" (Sun ve Seyrek, 1998, s. 27).

d. Türk Okul Şarkıları: Türk bestecilerinin yarattığı, kaynağını halk müziğinden alan şarkılara denir. Türk müziği dizileri ve ölçüleri içinde yapılmış, halkımızın beğenisine uygun, onu geliştirici, yapısını ve özünü halk müziğimizden alan, fakat özentisi ve öykünme olmayan, halka yabancı düşmeyen, özgün yaratmalardır (Sun ve Seyrek, 1998, s. 27).

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, MEB'a bağlı 1996-1997 ve 2015-2016 eğitim-öğretim yılları arasında ilköğretim 4. ve 8. sınıf müzik dersi öğrenci çalışma kitaplarında bulunan okul şarkılarını; tonal ve makamsal yapıları; usul yapıları ve konularına göre dağılımını yapıp tasnif etmektir.

Bu araştırma ilköğretim düzeyi 4. ve 8.sınıflar arasındaki okul şarkıları hakkında birçok açıdan bilgi verecek olması bakımından önem teşkil etmektedir. Araştırmada, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Okul şarkılarının yıl değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarının sınıf değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarının konu değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarında kullanılan ölçü birimleri nelerdir ve bu değişkene göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarının tonal–makamsal ve üç ses değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarının majör ve minör tonlara göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarının ton adlarına göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarının makamsal yapılarına göre sayısal dağılımı nasıldır?
- Okul şarkılarının makam adlarına göre sayısal dağılımı nasıldır?
- 1996-2006 ile 2007-2015 yılları arası okul şarkılarının çapraz tablo ile sınıf, konu, ölçü, tonal-makamsal-üçsesli, majör ve minör, ton adlarına, makamsal yapılarına ve makam adlarına göre sayısal dağılımı nasıldır?

2. Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada “Genel Tarama Modeli” kullanılmıştır. Karasar'a (2014) “Genel tarama, nicelik olarak birçok sayıdan var olan bir evrende, evrenin tamamıyla ilgili genel bir kanıya ulaşmak için evrenin bütünü ya da evrenden seçilecek bir grup, örnek ya da örnekleme uygulanan tarama çalışmaları” olarak açıklanabilir.

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma evrenini Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim ikinci kademedeki okutulan müzik dersi öğrenci çalışma kitapları oluşturmaktadır. Örneklemini ise, 1996-1997 eğitim-öğretim yılları ile 2015-2016 eğitim-öğretim yılları arasında ilköğretim ikinci kademe 4. ve 8. sınıf arasında okutulan müzik dersi öğrenci çalışma kitapları oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan bu müzik ders kitapları kaynakçada gösterilmiştir.

2.3. Verileri Toplama Teknikleri

Araştırma da veri örnekleme, öğrenci çalışma kitaplarında bulunan okul şarkılarının tasnif edilmesiyle oluşturulmuş, her okul şarkısı alt problemlerde belirlenen konulara göre ayrı

ayrı sınıflandırılarak incelenip yapısal türleri bakımından tasnifi yapılmıştır.

2.4. Veri Analizi

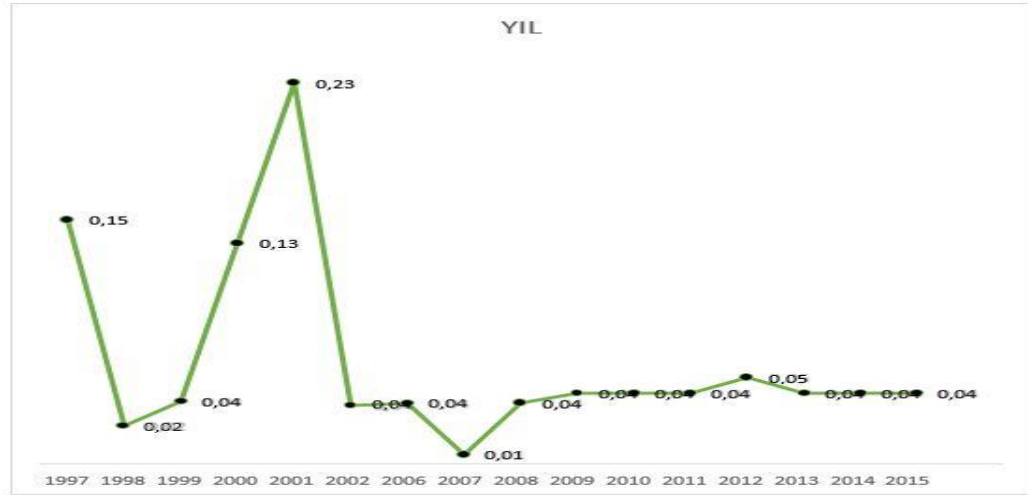
Tarama sonucunda ortaya çıkan veriler, Excel, SPSS 23 paket programıyla veri tabanına işlenmiş, çıkan sonuçlar Excel programı kullanılarak grafik ve tablolar oluşturulmuştur.

3. Bulgular

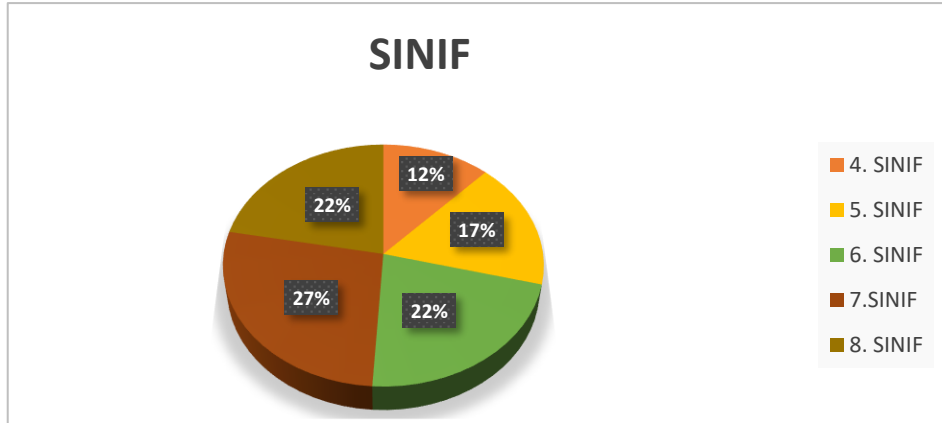
Grafik 1’de yıl değişkenine göre dağılım sunulmuştur.

Grafik 1.

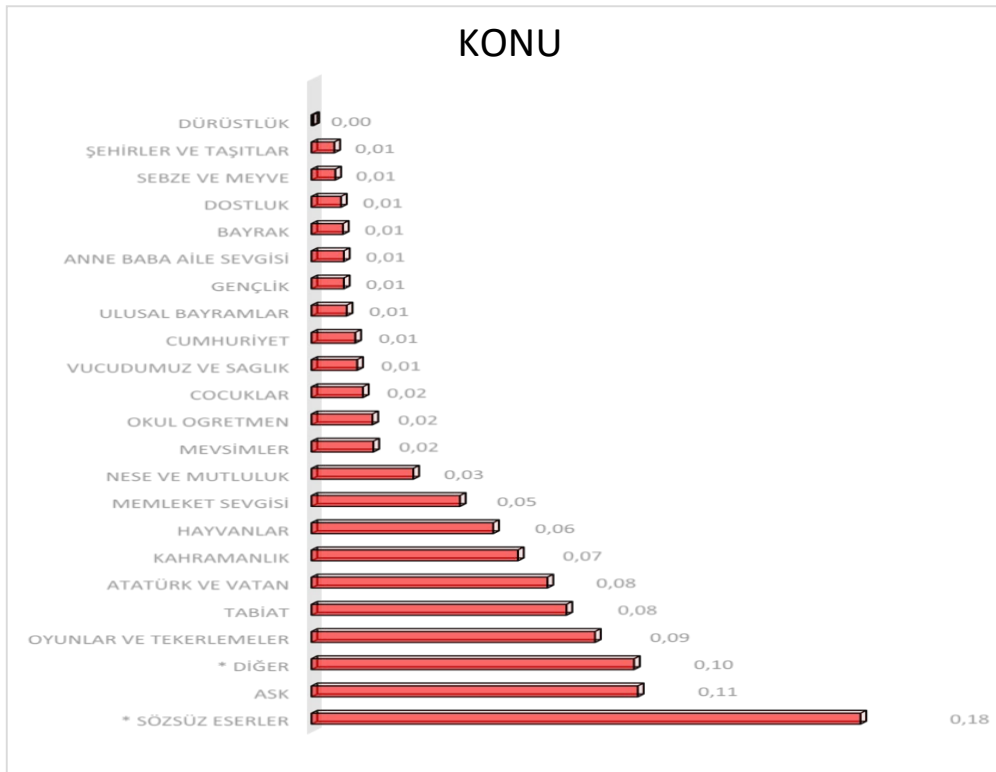
Okul Şarkılarının Yıllarına Göre Dağılımı

Grafik 1 incelendiğinde, okul şarkılarının en fazla bulunduğu yıl %23 oranla (751) 2001 yılı olduğu, %15 oranla (481) 1997 yılı ve % 13 oranla (435) 2000 yılı takip etmektedir. Grafik genel olarak bakıldığında diğer yıllarda sayılar birbirine yakınken %1 (18) oranla en az okul şarkısının bulunduğu yılın 2007 olduğu görülmektedir. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır. Okul şarkılarının sınıf değişkenine göre dağılım Grafik 2’de verilmiştir.

Grafik 2.*Okul Şarkılarının Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı*

Grafik 2'ye bakıldığında, okul şarkılarının % 27 oranla (862) en fazla sınıf 7. Sınıf olduğu görülmüştür. % 22 oranla (727) 8. ve 6. Sınıfların birbirine eşit olduğu, % 17 oranla (545) 5. Sınıfta bulunduğu, %12 oranla (380) en az okul şarkısının 4. Sınıfta olduğu tespit edilmiştir. Grafik 3'te okul şarkılarının konu değişkenine göre dağılımı yer almaktadır.

Grafik 3.*Okul Şarkılarının Konularına Göre Dağılımı**

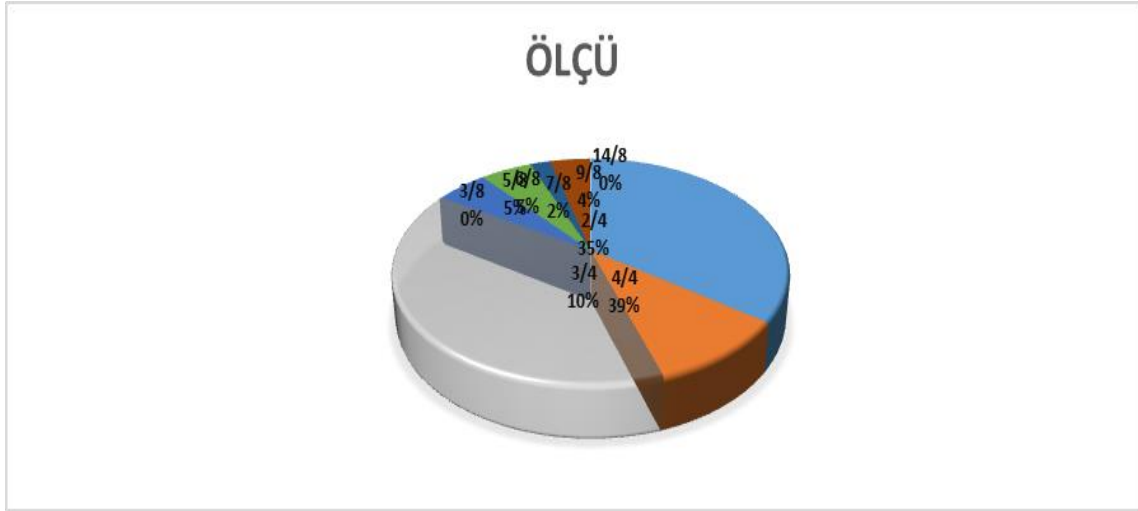
**Sözsüz Eserler: Sözlü olmayan ezgisel okul şarkıdır. Diğer: Sözlü Türkçe olmayan okul şarkıdır.*

Okul Şarkılarında en fazla %18 oranla (577) sözlü olmayan eserlere yer verildiği tespit edilmiştir. %11 oranla (343) Aşk konusu ve %10 oranla (339) diğer konulu kategoriler dağılım göstermiştir. Geriye kalan okul şarkılarının ise birbirine yakın oranla dağılım gösterdiği

saptanmıştır. Ölçü değişkenine göre okul şarkılarının dağılımı aşağıda yer almaktadır.

Grafik 4.

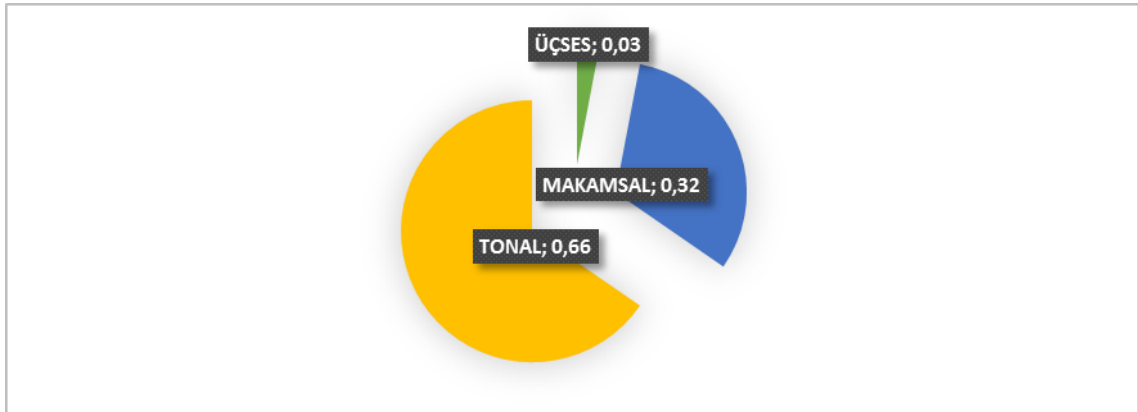
Okul Şarkılarının Ölçü Yapılarına Göre Dağılımı

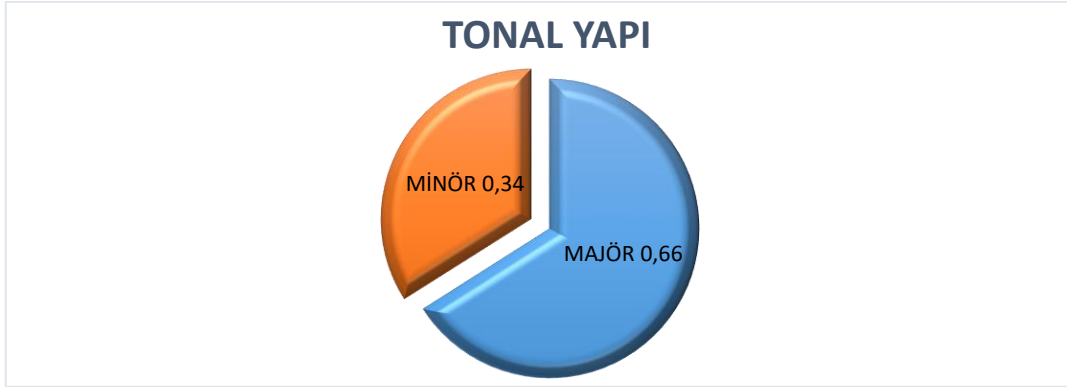
Grafik 4 incelendiğinde, okul şarkılarının %39 oranla (1272) 4/4'lük ölçüde olduğu, 2. sırada 2/4'lük ölçü, 3.sırada ise 3/4'lük ölçünün kullanıldığı görülmektedir. Aksak ölçülü şarkılarının ise düşük bir seviyede kaldığı tespit edilmiştir. Grafik 5'te okul şarkılarının tonal-makamsal ve üç ses olma durumlarına göre dağılımı sunulmuştur.

Grafik 5.

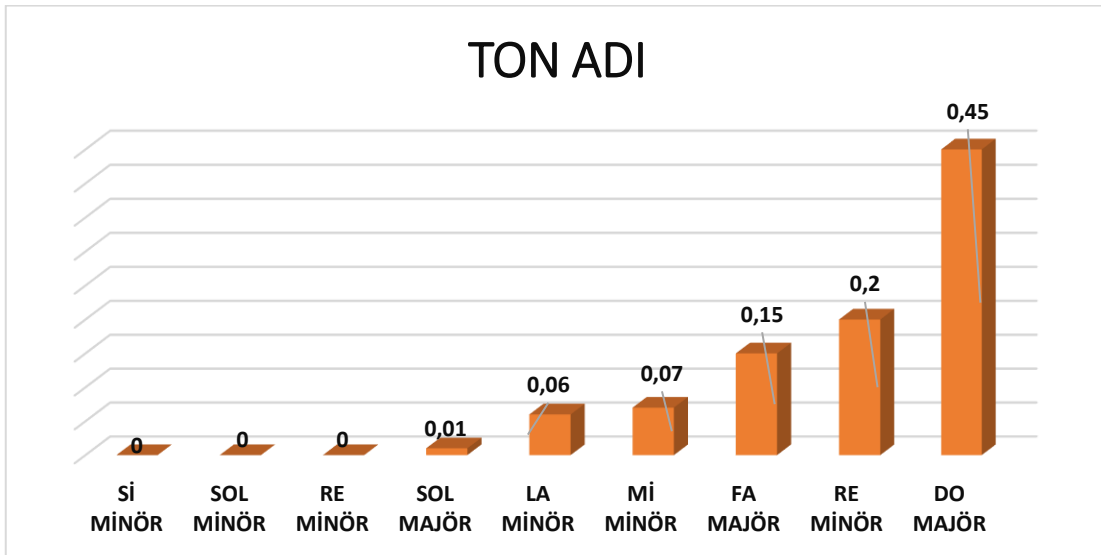
Okul Şarkılarının Tonal-Makamsal ve Üç Ses Olma Durumlarına Göre Dağılımı

Grafik 5'e bakıldığında, okul şarkılarının %66 oranla (2314) tonal yapılı, %32 oranla (1022) Makamsal ve %3 oranla (85) Üç sestem olduğu görülmektedir. Okul şarkılarının majör-minör tonlara göre dağılımı Grafik 6'da verilmiştir.

Grafik 6.*Okul Şarkılarının Tonal Yapılarına Göre Dağılımı*

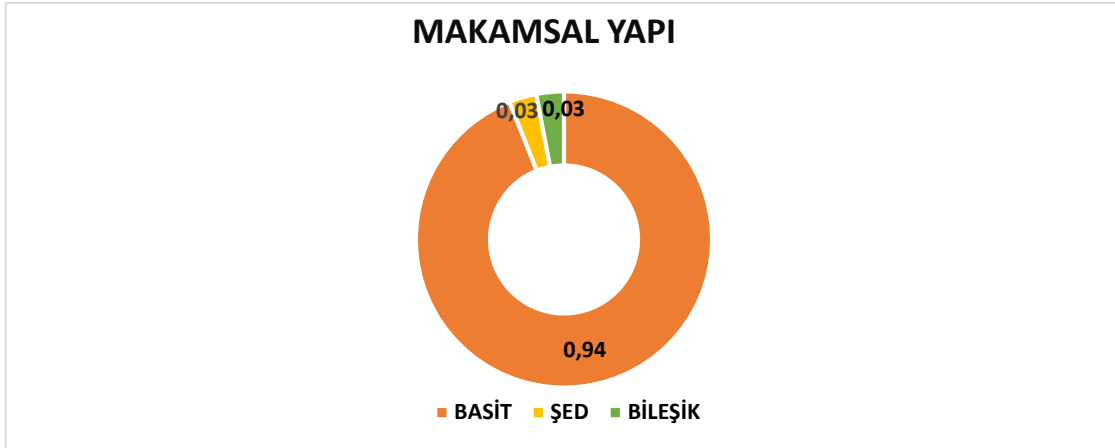
Okul şarkılarının %66 oranla (1415) Majör olduğu, %34 oranla (719) Minör tonda olduğu tespit edilmiştir. Grafik 7'de okul şarkılarının ton adlarına göre dağılımları yer almaktadır.

Grafik 7.*Okul Şarkılarının Ton Adlarına Göre Dağılımı*

Grafik 7 incelendiğinde, okul şarkılarının, %45 oranla (958) Do Majör tonunda, akabinde ise Re Minör ve Fa Majör tonlarında dağılımı görülüyorken, geriye kalan okul şarkılar diğer tonlarda oransal olarak dağılmıştır. En az oransal değerler ise Re Majör, Si Minör ve Sol Minör tonlarında görülmektedir. Makam yapılarına ilişkin okul şarkıları dağılımı Grafik 8'de yer almaktadır.

Grafik 8.

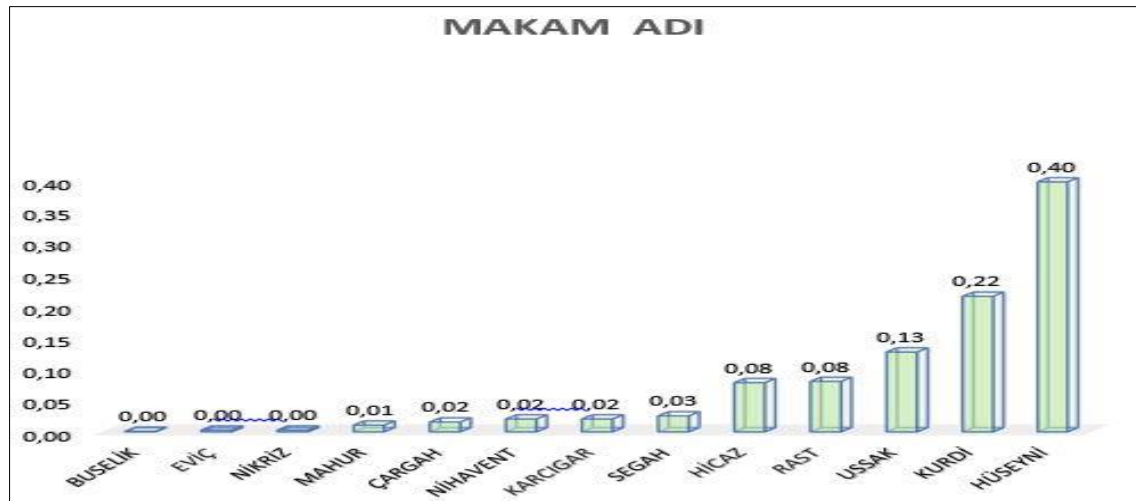
Okul Şarkılarının Makam Yapılarına Göre Dağılımı

Grafik 8'e bakıldığında, okul şarkılarının %94 oranla (959) Basit yapıda olduğu, geriye kalan okul şarkılarının ise eşit oranlarda Şed ve Bileşik yapıları olduğu belirlenmiştir. Bu okul şarkılarının hangi makamlarda olduğu ise Grafik 9'da verilmiştir.

Grafik 9.

Okul Şarkılarının Makam Adlarına Göre Dağılımı

Grafik 9 incelendiğinde, okul şarkılarının %40 oranla (408) en çok Hüseyinî makamının kullanıldığı, 2.sırada Kürdî, 3.sırada ise Uşşak makamlarının tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca okul şarkılarında en az Mahur, Nikriz, Eviç ve Bûselik makamlarının kullanıldığı belirlenmiştir. Tablo 1'de, 1996-2006 ve 2007-2015 yılları arasındaki okul şarkılarının sınıflara göre dağılımı çapraz tablo ile sunulmuştur.

Tablo 1.*1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Sınıf Dağılımı*

Sınıf Düzeyi	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
4. Sınıf	201	11,0	163	12,9
5. Sınıf	369	18,6	176	14,0
6. Sınıf	431	21,8	296	23,5
7. Sınıf	544	27,5	318	25,2
8. Sınıf	419	21,2	308	24,4
Toplam	1980	100,0	1261	100,0

Okul şarkılarının değişen müzik programıyla 1996-2006 ile 2007-2015 yılları arasında oransal değişimleri en fazla 5. sınıfta olduğu görülmektedir. Diğer sınıflar arası oran değişimlerinin birbirine yakın olduğu tespit edilmiştir. 1996-2006 ve 2007-2015 yılları arasındaki okul şarkılarının, konularına göre dağılımı Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2.*1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Konularına Göre Dağılımı*

Konu	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Atatürk ve Vatan	150	7,6	91	7,2
Kahramanlık	90	4,5	71	5,6
Bayrak	25	1,3	8	0,6
Memleket Sevgisi	54	2,7	22	1,7
Toplam	319	16,1	192	15,1

Tablo 2 incelendiğinde, okul şarkılarının 1996-2006 programında Atatürk ve Vatan konulu şarkılar %7,6 (150) orana sahipken, 2007-2015 programında %7,2 orana (91) sahip olduğu belirlenmiştir. Tablo genel olarak incelendiğinde iki program arasında konuların genelinde oransal düşüş olduğu belirgin olarak görülmektedir. Tablo 3'te, 1996-2006 ve 2007-2015 yılları arasındaki okul şarkılarının ölçü birimlerine göre dağılımı sunulmuştur.

Tablo 3.

1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Ölçü Birimlerine Göre Dağılımı

Ölçü	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
2/4	703	35,5	425	33,7
3/4	210	10,6	110	8,7
4/4	814	41,1	458	36,3
5/8	67	3,4	79	6,3
6/8	84	4,2	64	5,1
7/8	31	1,6	35	2,8
9/8	55	2,8	84	6,7
Toplam	1964	99,2	1255	99,6

Tablo 3'e bakıldığında, okul şarkılarının 1996-2006 programında %41,1 oranla (814) 4/4 ölçü ağırlıkta olduğu, akabinde ise 2/4 ve 3/4 ölçülü şarkıların olduğu görülmekteyken, 2007-2015 programında ise 4/4'lük, 2/4'lük ve 3/4'lük ölçü oranında azalmanın olduğu, aksak ölçülü %6,7 oranlı (84) 9/8'lik ölçü ve diğer aksak ölçülerin oransal olarak arttığı tespit edilmiştir. Tablo 13'te 1996-2006 ve 2007-2015 yılları arasındaki okul şarkılarının tonal-makamsal ve üç ses olma durumlarına göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4.

1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Tonal-Makamsal-Üç Sese Dağılımı

Yapı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Tonal	1351	68,2	713	62,1
Makamsal	598	30,2	424	33,6
Üç Ses	31	1,6	54	4,3
Toplam	1980	100	1261	100

Tablo 4'e bakıldığında, okul şarkılarının 1996-2006 programında %68,2 oranlı(1351) Tonal yapının ağırlıkta olduğu, akabinde ise Makamsal ve Üç sestem olduğu görülmekteyken, 2007-2015 programında ise oransal olarak azalmanın olduğu dikkat çekmektedir. Tablo 5'te, 1996-2006 ve 2007-2015 yıllarına göre okul şarkılarının majör-minör dağılımı yer almaktadır.

Tablo 5.

1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Majör ve Minör Dağılımı

Tonal Yapı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Majör	878	44,3	537	43,7
Minör	473	23,9	246	19,5
Toplam	1351	68,2	783	62,1

Tablo 5 incelendiğinde, okul şarkılarının 1996-2006 programında %44,3 oranla (878) Majör tonlu, %23,9 oranla (473) Minör tonlu olduğu saptanmıştır. 2007-2015 programında ise Majör ve Minör tonlu şarkıların oransal yapısında belirgin olarak değişiklik olduğu tespit edilmiştir. Tablo 6'da, 1996-2006 ve 2007-2015 yıllarına göre okul şarkılarının ton adlarına göre dağılımı sunulmuştur.

Tablo 6.

1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Ton Adlarına Göre Dağılımı

Ton Adı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Do Majör	602	30,4	356	28,2
La Minör	99	5,0	27	2,1
Fa Majör	197	9,9	131	10,4
Re Minör	297	15,0	137	10,9
Sol Majör	76	3,8	42	3,3
Toplam	1345	67,8	767	60,8

Tablo 6'da okul şarkılarının 1996-2006 müzik programında %30,4 oranlı (602) Do Majör tonu, devamında ise Re Minör ve Fa majör tonları olduğu görülmüş, 2007-2015 müzik programında ise aynı durumun var olduğu tespit edilmiştir. 1996-2006 ve 2007-2015 yıllarına göre okul şarkılarının makamsal yapılarına göre dağılımı Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7.

1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Makam Yapılarına Göre Dağılımı

Makam Yapısı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Basit	572	28,9	387	30,7
Şed	14	0,7	18	1,4
Bileşik	12	0,6	20	1,6
Toplam	598	30,2	425	33,7

Tablo 7 incelendiğinde, okul şarkılarının 1996-2006 müzik programında %28,9 oranlı (572) basit yapılı olduğu görülmüş, Şed ve Bileşik yapılı şarkıların birbirine yakın oranlara sahip olduğu tespit edilmiştir. 2007-2015 müzik programında ise Basit yapılı şarkıların oranı artarken sayısı azalmış, Şed ve Bileşik yapılı şarkıların oranlarında ise artış olduğu ve sayısının arttığı saptanmıştır. Tablo 8’de, 1996-2006 ve 2007-2015 yıllarına göre okul şarkılarının makam adlarına göre dağılımı sunulmuştur.

Tablo 8.

1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Makam Adlarına Göre Dağılımı

Makam Adı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Hüseynî	251	12,7	157	12,5
Kürdi	139	7,0	82	6,5
Rast	51	2,6	31	2,5
Hicaz	31	1,6	49	3,9
Karcığar	17	0,9	4	0,3
Toplam	489	24,8	323	25,7

Tablo 8’e bakıldığında, okul şarkılarının 1996-2006 müzik programında %12,7 oranla (251) Hüseyinî makamı okul şarkısının hâkim olduğu tespit edilmiş, akabinde ise Kürdî ve Rast makamı şarkıların olduğu görülmüştür. 2007-2015 müzik programında ise Hüseyinî makamı oransal olarak aynı seviyede kalırken diğer makamların çeşitliliğinde düşüş görülmüş, Hicaz makamında ise oransal ve sayısal olarak artış olduğu tespit edilmiştir.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamında MEB’a bağlı ilköğretim 4.sınıf ve 8.sınıflarda 1996-1997 ve 2015-2016 öğretim yılları arasında okutulmuş olan müzik dersi öğrenci çalışma kitapları muhteviyatında bulunan 3241 okul şarkısı incelenmiştir. Sağer’in (2002) çalışmasında, cumhuriyetin ilanından sonra müzik eğitiminde kullanılan tekrarlı 4493, tekrarsız olan 2551 okul şarkısını, Göher (2006) ise çalışmasında 1000 Türk ve 1000 Batı çocuk şarkısının analizini yapmıştır. Araştırmada yıl, sınıf, konu, ölçü, yapı, ton adları, makamsal yapı ve adlarına göre tasnifi yapılmıştır. Sağer (2002), cumhuriyet sonrası yılları onlu olarak tasnifleyip, okul şarkılarını sosyolojik olarak karşılaştırmış, Göher (2006) ise inceleyip tasniflediği okul şarkılarını tessitura, aralıklar gibi farklı konularda da ele alıp incelemiştir. Kalaycı (2008)’de okul şarkılarının tek sesli, çoksesli durumunu incelerken, Aktaş (2008) ise okul şarkılarının çocukların dil gelişimine uygunluğu gibi farklı durumların analizini sunmuştur. Araştırmada incelenen 3241 okul şarkısının majör tonalite ağırlıklı olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra Sağer (2002) ve Göher (2006)’inde çalışmalarında bu durumun var olduğu tespit edilmiştir. Ton olaraksa okul şarkılarının araştırmalarda C moajör tonunda bestelendiği tespit edilmiştir. Ölçü bakımından çalışmalar incelendiğinde en fazla okul şarkısının 4/4 usulde bestelendiği tespit edilmiştir. Makamsal yapı açısından diğer yapılan çalışmalarda incelendiğinde Basit yapılı okul şarkılarının olduğu görülürken, makam olarak da Hüseyinî makamında okul şarkılarının bestelendiği sonucuna

ulaşmıştır. Araştırmaların konu başlığına bakıldığında müzik dersi öğrenci çalışma kitaplarında bulunan okul şarkılarının; Vatan, Bayrak, Aile ve Doğa sevgisi temalı konuları öğrenciye aktardığı tespit edilmiştir. Bu yapılan çalışmalardan farklı olarak Bilgin'in (2009) yılında yapmış olduğu çalışmada ilköğretim öğrencilerinin yaş, cinsiyet gibi durumları ve internet, TV ve Radyo kullanma sıklıklarıyla ilgili değişkenler baz alınarak öğrenciler için geliştirilen beşli likert anketle ve öğretmenlerin görüşleriyle okul şarkıları söz-ezgi uyumu incelenmiştir.

Araştırmada, 1996-2006 ve 2007-2016 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim 4. ve 8. sınıf müzik dersi öğrenci çalışma kitaplarında aksak usullü okul şarkısı sayısının basit usullü eser sayısına göre az olduğu, bununla birlikte programlar değiştikçe sayı olarak arttığı; tonalite yapısında majör eserlerin, minör tonlu okul şarkılarından daha fazla olduğu; makamsal yapıli okul şarkıların tonal eserlere göre sayıca az olduğu ve revizyon yapılan müzik programları kapsamında incelenen ilköğretim müzik dersi öğrenci çalışma kitaplarında bulunan tonların ve makamların çeşitliliğinde, dikkat çekici bir oranda düşüşün olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretim için gerekli olan teori ve makamsal dizi çalışmalarının olmadığı belirlenmiştir. Bunların yanı sıra, okul şarkılarının incelenen yıllar arasında sınıf dağılımına bakıldığında, sınıflar arası okul şarkılarının dağılımının dengeli olmadığı; sözsüz okul şarkısı sayısının sayıca çok fazla olduğu; incelenen yıllar arasında değişen müzik programlarına göre okul şarkılarının nicelik olarak belirgin bir şekilde azaldığı görülmüştür. Bu sonuçlardan hareketle aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

- Ders kitaplarında, farklı makam ve usullerde okul şarkılarına daha fazla yer verilmelidir.
- Minör tondaki okul şarkılarının sayısı arttırılarak tonalite dağılımında denge sağlanmalıdır.
- Şarkıların sınıflara göre nicelik bakımından dağılımı, daha dengeli bir biçimde oluşturulmalıdır.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazar(lar), bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazar(lar), bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Kaynakça/References

- Akkaş, S. (2001). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayınları.
- Akkaş, S. (2001). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayınları.
- Akkaş, S. (2001). *İlköğretim 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayınları.
- Akkaş, S. (2001). *İlköğretim 5. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayınları.
- Akkaş, S. (2001). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayınları.
- Aktaş, S. (2008). *İlköğretim II. Kademe Okul Şarkılarının Öğrencilere Uygunluğunun İncelenmesi* (Yayın No. 228574) [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Bilgin, A. S. (2009). *İlköğretim Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Yönelik Görüşleri* (Yayın No. 249381) [Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Bowman, W. (2002). *The New Handbook Research On Music Teaching And Learning: Procekt Of The Music Educators National Conference*. Oxford University Press.
- Byrum, L. S. (1993). *The Library Of Children's Song Classics*. A Division Of Music Sales Corporation.
- Çakır, A. (2001). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Dersi Kitabı*. Öğün Yayınları.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2015). *İlköğretim Müzik 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2015). *İlköğretim Müzik 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2015). *İlköğretim Müzik 8 Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2014). *İlköğretim Müzik 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2014). *İlköğretim Müzik 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2014). *İlköğretim Müzik 8. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2013). *İlköğretim Müzik 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Saray Matbaacılık.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2013). *İlköğretim Müzik 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Başak Matbaacılık.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2013). *İlköğretim Müzik 8. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2012). *İlköğretim Müzik 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Korza Yayınları.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2012). *İlköğretim Müzik 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2012). *İlköğretim Müzik 8. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Çetinel, Z. (2001). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Küre Yayınları.
- Çetinel, Z. (2002). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Küre Yayınları.
- Çınar, N. & Çınar, M. (2006). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Evren Yayınları.
- Fiske E. B. (Ed.) (1999). *Champions of Change: The Impact of The Arts on Learning*. Arts Education Partnership.

- Göher, F. (2006). *Türk ve Batı Çocuk Şarkılarının Karşılaştırmalı Analizi* (Yayın No. 215277) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Kalaycıoğlu, Ş. G. (2008). *Türkiye'deki İlköğretim Okullarında Müzik Eğitiminde Kullanılan Okul Şarkılarının, Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri Bakımından İncelenmesi* (Yayın No. 240527) [Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Karkın, K. (2001). *İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Ders Kitabı*. Elit Yayınevi.
- Karkın, K. (2001). *İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Ders Kitabı*. Elit Yayınevi.
- Karkın, K. (2001). *İlköğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Ders Kitabı*. Elit Yayınevi.
- Karkın K. ve Yurtoğlu Ö. F. (2006). *İlköğretim 7.Sınıf Ders Kitabı*. Doku Yayınları.
- Keten, N. (2000). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Kitabı*. Dörtel Yayınları.
- Keten, N. (2001). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Kitabı*. Dörtel Yayınları.
- Koç, Y. (2008). *İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Milsan Basım San. Aş.
- Koç, Y. (2009). *İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü.
- Koç, Y. (2010). *İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.
- Koç, Y. (2011). *İlköğretim Müzik Dersi 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.
- Lavignac, A. (1939). *Musiki Terbiyesi*. Çeviri: Abdülhalik Denker. Kanaat Kitabevi.
- Modiri, I.G. (2012). *Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar*. Elhan Kitap Yayın Dağıtım.
- Özdemir, N. (2008). *İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Özdemir, N. (2009). *İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Doğan Ofset.
- Özdemir, N. (2010). *İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.
- Özdemir, N. (2011). *İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.
- Özdemir, N. ve Koç, Y. (2008). *İlköğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Evren Yayıncılık ve Basım San. Tic. Aş.
- Özdemir, N. ve Koç, Y. (2009). *İlköğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Saray Matbaacılık.
- Özdemir, N. ve Koç, Y. (2010). *İlköğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ada Matbaacılık.
- Özdemir, N. ve Koç, Y. (2011). *İlköğretim Müzik Dersi 8. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ada Matbaacılık.
- Öztuna, Y. (2000). *Türk Mûsikîsi Kavram ve Terimleri Ansiklopedisi*. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- Rauscher, F. H., Spychiger, M., Lamont, A., Mills, J., Waters, A. J., & Gruhn, W. (1998). Responses to Katie Overy's Paper, "Can Music Really 'Improve' the Mind?". *Psychology of Music*, 26(2), 197-210. <https://doi.org/10.1177/0305735698262007>

- Sağır, T. (2002). *Cumhuriyetten Günümüze Okul Şarkıları Üzerine Bir İnceleme* (Yayın No. 113170) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Say, A. (1996). *Müzik Öğretimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Saydam, R. (2002). *İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Ders Kitabı*. Sevgi Yayıncılık.
- Saydam, R. (2000). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Dersi Ders Kitabı*. Sevgi Yayıncılık.
- Saydam, R. (2000). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Ders Kitabı*. Ankara: Sevgi Yayıncılık
- Standley J.M. (1996). A Meta-Analysis on the Effects of Music as Reinforcement for Education/Therapy Objectives. *Journal of Research in Music Education*, 44(2). <https://doi.org/10.2307/3345665>
- Sun M. ve Seyrek, H. (1998). *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik*. Müzik Eserleri Yayınları.
- Şahin, O. ve Melek, N. (2002). *İlköğretim 5.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Okyay Yayıncılık.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*. Evrensel Müzikevi.
- Yaşar, N. ve Yücesoy, G. (2007). *İlköğretim Müzik 4.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Doğan Ofset.
- Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G. (2008). *İlköğretim Müzik 4. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Saray Matbaacılık.
- Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G. (2009). *İlköğretim Müzik 4. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Saray Matbaacılık.
- Yaşar, N. ve Yücesoy, G. (2010). *İlköğretim Müzik 4. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Kelebek Matbaacılık.
- Yaşar, N. ve Yücesoy, G. (2011). *İlköğretim Müzik 4. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Kelebek Matbaacılık.
- Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G. (2008). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Yenigün Matbaacılık.
- Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G. (2009). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Saray Matbaacılık.
- Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G. (2010). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Kelebek Matbaacılık.
- Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G. (2011). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Kelebek Matbaacılık.
- Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2015). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2014). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Sistem Ofset.
- Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2013). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ada Matbaacılık.
- Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2012). *İlköğretim Müzik 4. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Korza Yayınları
- Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2012). *İlköğretim Müzik 5. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Yıldız H. ve Çam, M.(1997). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayıncılık.
- Yıldız H. ve Çam, M.(1997). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayıncılık.
- Yıldız H. ve Çam, M.(1997). *İlköğretim 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Pasifik Yayıncılık.

- Yönetken B. H. (1952). *Okulda Müzik Öğretimi ve Öğretim Metotları*. Milli Eğitim Basımevi.
- Yurga, C. (2005). *Dünya Coğrafyasında Uluslararası Sanat Müziği Türleri*. Pegem Yayıncılık.
- Yurtoğlu, Ö. F. (1999). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Düzgün Yayıncılık.
- Yurtoğlu, Ö. F. (2000). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Düzgün Yayıncılık.
- Yurtoğlu, Ö. F. (2000). *İlköğretim 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Düzgün Yayıncılık.
- Yurtoğlu, Ö. F. (1998). *İlköğretim 5. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Düzgün Yayıncılık.
- Yurtoğlu, Ö. F. (1997). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Düzgün Yayıncılık.

İletişim/Correspondence

Burak Ertekin

brkertekin@gmail.com

Doç. Dr. Engin Gürpınar

Engin.gurpinar@inonu.edu.tr

Prof. Dr. Onur Zahal

onur.zahal@inonu.edu.tr